

célért: valamennyi gyerek fejlesztése és tanítása számára előnyös nevelési helyzetet és életmódot biztosítani.

A kötet bemutatja, miképp csatlakoznak a gyerekek a nekik kínált aktivitásokba. Bizonyítja, hogy tanulni, ismeretet szerezni örömmel is lehet.

Trencsényi László

REGINE ET PHILIPPE GAILLOT

A CDI (ISKOLAI DOKUMENTÁCIÓS ÉS INFORMÁCIÓS KÖZPONT)

Tours, 1987.

A nyolcvanas évek elején Franciaországban létrejött komplex intézmények, CEC-ek, a voltaképpeni nevelési központok — háromról tudunk eddig — nem kerültek a fejlesztési figyelem középpontjába. Az integrációra utaló építészeti ihletést a Groupe Scolaire-k jelzik, azaz a hatvanas évek végétől gyakori építészeti megoldás, mely közös telekre telepít egymástól független (elsősorban alapfokú) oktatási intézményeket, École Maternelle-eket (a mai óvodáknál "közoktatásibb öntudatú" létesítményeket) és École Primaire-eket.

Létezik az irodalomban s a gyakorlatban is Maison de l'enfance (Gyerekek háza), mely irányítás és együttműködés szempontjából is programszerűen egyesítve működik, olykor a bölcsődék is részei az integrációnak. A szakemberek dicsérik mint elvet, s elmondják, hogy a gyakorlatban döcög, az "újradiifferenciálás" folyamatai keményen beindulnak, valódi falak épülnek, s nemcsak a más irányítás alá tartozó bölcsődék esetében.

Ám végül is az iskola kívánatos metodikai gazdagodása (funkcióbővülése) más megoldást állított középpontba — elsősorban az iskolázás második fokozatán, s itt is elsősorban a collège-kben: a CDI-t (a dokumentációs és információs centrumot). A CDI-ről ma már kutatások folynak, könyvek jelennek meg. Alábbiakban Regine et Philippe Gaillet-nak A CDI című könyvét mutatom be. A francia nemzeti pedagógiai kutatóintézetben, az INRP-ben zajló akciókutatás jelentése egy 1952-es körlevelet tekint a mozgalom kiindulópontjának, de a hatvanas évek fordulója után lendült fel a dolog. Hívei egyenesen a kívánatos "bizonytalanság zónájaként", "iskolai plen air"-ként aposztrofálják a CDI-t, s a dokumentarista könyvtárost egyenesen az iskolai megújulás lelké-

nek. A metaforák közt az "iskola szupermarketje" is felmerül, majd az "innováció trambulinja" epitheton kerül a CDI név mellé.

Az intézményegység ebben a felfogásban messze túllépi eredeti körét, az "iskolai könyvtár" szűken vett kiszolgáló funkcióját és a pedagógiai animáció középpontja lesz! (Belép ott, ahol a professzor forradalmasítaná az oktatást — szaktantermi funkció —, helyet ad a gyerekek szabadidős, közösségi öntevékenységének, pártfogásra talál benne az egyén, de valójában itt tud aktív, interaktív lenni — felnőtt is, gyerek is.)

A képlet nagy valószínűséggel az alábbi: az oktatás hagyományos rendje igen nehezen lazítható (egy olyan országban, ahol pl. az egyébként a progresszióra nyitott nemzeti pedagógiai kutatóintézet külön kutatást szentel a főtanfelügyelők életrajzának, s ezt vastag kötetben közreadja, ahol a bukások aránya óriási), a progresszív pedagógia több "behatolási" kísérlet kudarca; félsikere után megkerüli, "bekeríti" a hagyományos "iskolafunkciót".

Jóformán megteremti az iskolában az "elleniskolát", a kívánatos és lehetséges mértékig "iskolátlanított" iskolát. Kísértetiesen hasonlóan a mi iskolai könyvtárainkhoz, nemkülönben a magyar általános művelődési központok tevékenységébe ágyazódó könyvtár-tagintézmények törekvéseihez. (Az iskolát, a tradicionális oktatófunkciókat "bekerítő" innovatív kezdeményezések közt a könyv szerzői még kettőt tartanak egyébként számon: a "szocio-educatív foyer-kat" és a diáksportköröket.) A kutatás során igen korrekt alapossággal — kérdőívek segítségével — gyűjtöttek adatokat a CDI-ről, maguktól a könyvtáros dokumentaristáktól, a professzoroktól, az iskolaigazgatóktól, szülőtől, a tanulóktól. Az eredmények igazolják a várakozást. Az akciókutatásba vont több tucat collège-ben a CDI használói, alkalmazói, ha nem is annyira féktelenül lelkesek, mint a koncepció megalkotói és animátorai, ismerik, elismerik a (technika fejlődésével) egyre inkább gazdagodó-bővülő intézményegység sokoldalú jelentőségét.

Trencsényi László